

9. listopad 2016
středa 13:15-14:45 – místnost KB 2.18

Pojmy dostatočná a nutná podmienka

prof. PhDr. František Gahér, CSc.
(Filozofická fakulta UK v Bratislavě)

Abstrakt:

Výrazy *dostatočná podmienka* a *nutná podmienka* (DaNP) sú frekventovane používané nielen vo vede (v matematike, logike, filozofii, prírodných či spoločenských vedách), ale aj v bežnej komunikácii. Dalo by sa očakávať, že vyjadrujú dobre definovateľné pojmy a ich explikácia nevedie k vážnejším problémom. Vzťah dostatočnej podmienky vyjadrujeme najmä spojku *ak-tak* (*jestliže –, pak; if –, then*). Vzťah nutnej podmienky vyjadrujeme najmä spojením len *vtedy, keď* (*– jen tehdy, když; –, only if*). Zo všeobecne rešpektovanej definície pojmov DaNP však vyplýva ich symetria (ak je niečo dostatočnou podmienkou niečoho iného, tak to iné je nutnou podmienkou prvého), ktorá nie je intuitívna a ktorú mnohí bádatelia odmietajú. Analýza príkladov z empirickej oblasti vedie k záverom, že táto téza nie je udržateľná. Na báze analýzy procesu dodržania sľubu sme uskutočnili *revíziu definícií pojmov dostatočnej a nutnej podmienky*. Pre použitie podmienkových spojok je dôležitý súlad troch vektorov: vektora podmienka-podmienené, vektora relevancie (deskripcia alebo vysvetlenie) a vektora času.

